

Martha

Lärarhandledning för högstadiet

CIRKULÄR I VARDAGEN

Bakgrundsmaterial

Titta på Utbildningsradion kortfilm (cirka 5 min) om "Cirkulär ekonomi"
<https://urplay.se/program/233602-kort-om-ekonomi-cirkular-ekonomi>

Arbetsblad

Separat arbetsblad kring cirkulär ekonomi. Delas gärna ut före man lyssnar så att man kan bekanta sig med frågorna och vid behov göra anteckningar. Arbetsbladet fylls i individuellt medan man lyssnar eller efter att man lyssnat klart. Man kan med fördel ge det som läxa och diskutera genom uppgiften efteråt i klass eller mindre grupper.

Uppgifter

Din uppgift är att sälja ett begagnat klädesplagg eller elektronik vidare. Hur utformar du annonsen? Vad skall du tänka på? Via vilka kanaler går du? Vilka saker behöver du kunna? Den här uppgiften kan med fördel även göras på ett annat språk!

På Marthaförbundets hemsida hittar du spelkort du kan printa ut och använda i din undervisning. De baserar sig på olika cirkulära handlingar som eleverna tar ställning till och kategoriserar enligt 1) Gör jag redan, 2) Vill jag göra och 3) Passar inte mig. Spelkorten används i grupp där man både i grupp och efteråt kan diskutera de val man gör. Varför passar det inte mig? När skall jag börja gör det? Vad vill jag utmana mig själv med?

Diskussionsfrågor

- Varför köper vi så mycket grejer? *
- Varför fokuserar en så stor del av vår konsumtion på nya saker, när det redan finns så mycket begagnat?
- Vad tänker ni kring att äga, låna, hyra och dela?
- Vad borde man till exempel kunna låna på biblioteket?

*det är vår hobby, vi påverkas av reklam, vi faller för gruppträck, vi har tråkigt, sakerna går sönder, sakerna blir omoderna, vi tröttnar på det vi har.

Diskussionsfrågor

Det cirkulära tänkandet behöver bli en naturlig del av vår vardag. Diskutera följande situationer:

- Hur kan du ordna en hållbar fest?
- Är det okej att ge begagnade presenter?
- Kunde ni vara mer hållbara i er hobbyverksamhet? Hur?
- Hur kan vi minska den mängd skräp vi förorsakar under en vecka?

Kreativitet ses som en önskvärd egenskap inom den cirkulära ekonomin. Vad skulle ni ge för lösning till följande fakta?

- En bil står i medeltal oanvänd 92 % av tiden
- En bormaskin används 8 min under sin livscykel
- Finländaren producerar 13 kg textilavfall per år
- Nästan en tredjedel av maten som produceras i världen slängs bort

Matsvinnet är ju ett problem i den linjära ekonomin och eftersom en tredjedel av matsvinnet uppstår i hushållen så är ju det här de flesta av oss kunde tänka mer kring. Vad tror du slängs mest i ditt hushåll? Varför?

De fem vanligaste anledningarna till att vi slänger mat är 1) Maten har ruttnat eller möglat, 2) Datum har gått ut, 3) Rester på tallriken, 4) Man har kokat för mycket mat, 5) Man vill inte äta samma mat (rester)

Känner du igen dig i något av detta? Hur kan vi minska vårt matsvinn? Hur kan vi minska matsvinnet i matbutiker och restauranger?

Förslag på material

Vetamix -sök på "Cirkulär ekonomi"

Sitras livsstilstest : <https://livsstilstest.sitra.fi/>

Youtube : Finlands svenska marthaförbund (klädvård mm)

Kuluttajat kiertotaloudessa (pdf) Miljöministeriet 2023

www.miljo.fi. (Miljöförvaltningens hemsida)

www.kunskapsrummet.se (Mobilbroschyren_online pdf)

Youtube: Nuorten yrittäjyys "Det är dags att gå in för cirkulär ekonomi"